

Ipek Tanır
ipektanir@gmail.com

Beyaz Sinema asıl mecrasını buldu

Tam da Film Arası'nda Müslümanlar iyi film çeker mi çekemez mi tartışmalarını yaparken İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Özel etkinlik bülteninde 'Beyaz Sinema'nın 40 Yılı' başlıklı festivalden haberdar oldum. Hemen hepsini izlemiştik programdaki filmlerin. Ama az biraz nostalji ve bugünden o güne bakabilme adına güzel bir gayretin ürünü olan filmlerden birini yeniden seyrettim.

Çekildikleri yılların şartları düşünülürken oldukça heyecan verici yapımlardı. Hele hele sinemayla çok fazla aşinalığı olmayan bizim mahalle için göz kamaştırıcı filmlerdi. Nihayet bizim sesimiz, sözümüz de beyaz perdeye yansıyor. Ama aniden parladığı gibi aniden söndü bu heves. Çünkü kültür-sanatın öteden beri üvey evlat muamelesi gördüğü bir bünyede sinemanın bir 'sanat' dalı olarak hayat bulması, yol alması çok da mümkün değildi. O yüzden yönetmenler yeni film çekmekte hep zorlandı. Üç beş kuruş denkleştirip bin bir eksiklikle çektikleri filmler de hiçbir zaman umut verici olmadığından para sahipleri bir sonraki filmlerine gönüllü olmadı. Bu kısır döngü bir türlü kırılmadı.

Ancak 1990'lardan bu yana çok farklı bir şey oldu. 'Din' ve dine dair konular kendini 'dindar' olarak tanımlayan yönetmenlerin tekelinden çıktı. Başka dünya görüşüne sahip genç yönetmenler farklı türlerde ama dini referans alan konularda filmler çekmeye başladılar. Aslında bu, yeni kuşağın 'yerlilik' ve 'yerellik' anlayışının bir sonucuydu. Kendini Yeşilçam'dan ayrı tutan yeni kuşaklar bu toprakların hikâyelerinden beslenmeye başlamışlardı. Taşra hikâyeleri bir adımdı. Taşrayı anlatırken kendilerine bakmaya, ait oldukları kültürü, değerleri de keşfetmeye başladılar. Böyle olunca dini yaşantı da kendiliğinden, alabildiğine doğal bir biçimde senaryolarda yer bulmaya başladı. Çünkü bu yönetmenlerin ille de namaz kılan birini göstermek, birini hidayete erdirmek gibi bir derterleri yoktu. Onlar hayatı kadrajlarına alıyorlardı ve hayatın içinde ne varsa yansıyor beyaz perdeye.

Dindar yönetmenlerin filmleri bu yapımlarla kıyasladığımızda bu farkı net bir biçimde görmek mümkün. Çünkü dindar yönetmenler kendilerini hiçbir zaman 'tebliğ etme' sıkıntısından kurtaramadılar. Sadece bir hikâye anlatmayı anlamlı bulmadılar. Oysa dindar yönetmenlerin ayetlerini dillerinden düşürmedikleri Kur'an-ı Kerim'de Yüce Yarıdan ibret alalım diye pek çok hadiseyi bize kıssalar yoluyla anlatıyor. Bizim yönetmenler ise gözümüzün önündeki bu mükemmel örneği görmezden gelip insanların gözüne soka soka mesaj verme kaygısı taşıdılar yıllarca. 'Beyaz Sinema' tanımı tam da bu yüzden yeni bir imkân, yeni bir düşünme pratiği ve yeni bir dil oluşturma adına tartışma alanı açmak için ortaya atıldı. Ne ki şimdilerde Beyaz Sinema etkinliğinde itiraflarını duyduğumuz Nurettin Özel gibi bazı yönetmenler filmleri Beyaz sinema örneği olarak gösterildiğinde bu imkân üzerine düşünmek yerine Beyaz sinema tanımlamasını 'meslek hayatlarını bitiren bir hafta' gibi görmeyi tercih ettiler.

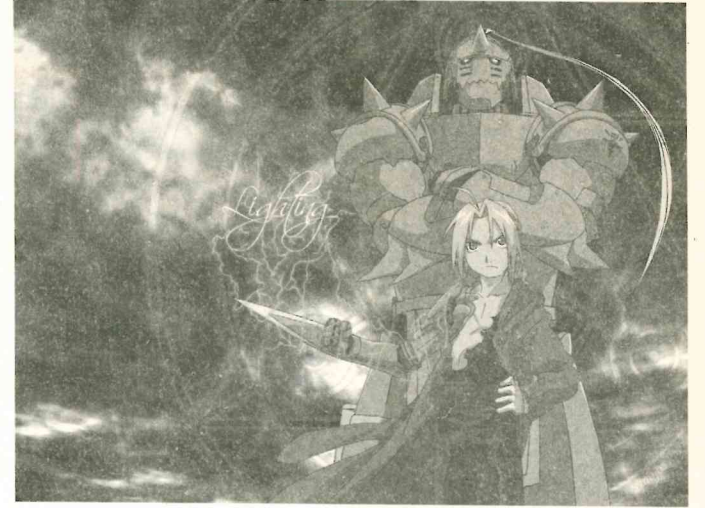
Doğrusu sadece kendini 'dindar' olarak tanımlayan yönetmenlerin 'iş'lerine 'Beyaz sinema' demek de bu adlandırmayı doğru anlamayanların marifetiymiş. Önemli olan filmin söylediği ve ana cümlesiydi. Ne yazık ki pek çok kişi bunu es geçti. İşin garip yanı son yıllarda seyrettiğim, seküler yönetmenlerin çektiği pek çok film tartışmalarını yakından takip ettiğim Beyaz sinema tanımına son derece denk düşüyor. Taylan Biraderlerin Küçük Kıyamet'i, Derviş Zaim'in Nokta'sı, Onur Ünlü'nün Polis'i, Semih Kaplanoğlu'nun üçlemesi, Yüksel Aksu'nun Dondurmak Gaymak filmleri ilk elde aklıma gelenler. Bu isimler ve pek çok genç yönetmen farkında olmadan birer Beyaz sinema örneğine imza atıyor. Hâsılı kelimelerimiz çok iyi bir yere doğru gidiyor.

Anime/DVD FİLMARASI

Full Metal Alchemits - Hegane No Renkinjutsusu

'İnsan bir şeyleri feda etmeden hiçbir şey elde edemez, Bir şeyi elde etmek istiyorsan ona eş değerde bir şey sunmalısın, Bu simyanın eşdeğer değiş-tokuş prensibidir.'

Yukarıda okuduğunuz ifadeler animenin başında söyleniyor. Japon dünyasında simya oldukça ilgi gören bir olgu. Manga ve animelerde simya üzerine oluşturulan öyküler oldukça fazla. Simya üzerine oluşturulan öyküler içinde en çok beğenilen Full Metal Alchemist yani Metal Simyacı hayal gücünüzü zorlayan bir hikâye. Elric kardeşlerin ölen annelerini diriltmek için yaptıkları simya tekniği bedenleri başta olmak üzere tüm hayatlarını değiştirecektir. Kaybettikleri şeyleri geri almak için simya bilgilerini geliştirmeye karar veren Elric kardeşler evlerini yakarak yollara düşer. Karşılaştıkları her olay kaybettiklerini alma yolunda bir basamaktır onlar için.

Yönetmen : Seiji Mizushima, Yasuhiro Irie, Kenji Yasuda, Masahiro Ando, Kazuki Kakuda, M. Hashimoto, Tamaki Nakatsu, Tarou Iwasaki
Senaryo : A.Yamatoya, K. Takayama, S. Aikawa
Animasyon : Koji Sugiura, Megumi Noda, Jun Takagi, Hiroki Kanno
Müzik : Michiru Oshima
Dizayn : Yoshiyuki Ito (Animatör)
Tür : Doğaüstü Güçler, Aksiyon, Macera, Drama

Jonah Hex

1 980'li yıllarda çizgi roman olarak yayınlanan western klasiği 2010 yılında beyazperdeye uyarlandı. Ülkemizde vizyona girmeyen yapım DVD olarak satışa sunuldu. Fantastik western izlemek isteyenler için ideal bir yapım olan Jonah Hex, aksiyon sahneleriyle göz dolduruyor. Josh Brolin, John Malkovich ve Megan Fox gibi ünlü oyuncuların rol aldığı film hoş vakit geçirmek isteyen okuyucularımıza bu ay önerdiğimiz film.

Tür : Aksiyon / Dram / Western
Yönetmen : Jimmy Hayward
Senaryo : Mark Neveldine, Brian Taylor
Oyuncular : Josh Brolin, John Malkovich, Megan Fox, Will Arnett, Michael Fassbender

